

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
RESİM BÖLÜMÜ

**SANATSAL BİR ÜRETİM OLARAK
DÜNYA HARİTASI TASVİRİ VE ANALİZİ**

*(World Map Description and Analysis
As An Artistic Production)*

Lisans Bitirme Ödevi

Yazar: Muhammet ÇELİK

Danışman: Doç. Muhammet TATAR

**Erzurum
2025**

ÖZ

LİSANS BİTİRME ÖDEVİ

-Sanatsal Bir Üretim Olarak Dünya Haritası Tasviri ve Analizi-

Muhammet ÇELİK

Haziran 2025, 49 sayfa.

Bu çalışma, epistemolojik bütünsellik, organizma kavramı ve estetik yaklaşımlar temel alınarak geliştirilmiş bir sanat eseri üzerinden yürütülmüştür. Analitik bir bakış açısıyla gerçekleştirdiğim kapsamlı araştırma sonucunda, “Dilsiz Dünya Haritası”nı entelektüel bağlamda ele alarak hem estetik hem de organizmik bir bakışla anlamlandırmaya yönelik bir çözüm geliştirdim. Bu keşif, Dünya’yı jeoid formda bir mavi gezegen olarak görselleştirirken, haritayı bir organizma gibi ele alarak parça–bütün ve bütün–parça ilişkisiyle analiz etmeyi mümkün kılmıştır.

Bu doğrultuda, kıtaların ve okyanusların organik bir bütünlük içerisinde var olduğu, insan ve at silüetlerin estetik ve kavramsal benzerliklerle harita yüzeyine yansıtıldığı bir model ortaya konmuştur. Özellikle Afrika kıtası üzerinde yürütülen detaylı analiz sonucunda, “at başı” ve “insan başı” suretlerinin kesişiminden türeyen estetik bir tasvir geliştirilmiş, bu tasvir hem tarihsel hem de felsefi açıdan bir organizma gibi ele alınan Dünya’nın bütüncül yapısını vurgulamıştır.

Sonuç olarak bu tez, görselleştirilen haritanın epistemolojik ve estetik katmanlarını analiz ederek Dünya’yı canlı bir organizma şeklinde ele alan yenilikçi bir bakışı akademik düzleme taşımayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Epistemoloji, Organizma, mavi gezegen, insan silüeti, at tasviri, Kraliçe Europa.

ABSTRACT

GRADUATION ASSIGNMENT

WORLD MAP DESCRIPTION AND ANALYSIS AS AN ARTISTIC PRODUCTION

Muhammet ÇELİK

June 2025, 49 pages.

This study was conducted on a work of art developed based on epistemological holism, the concept of organism and aesthetic approaches. As a result of the comprehensive research I conducted from an analytical perspective, I developed a solution to interpret the “Mute World Map” in an intellectual context with both an aesthetic and organismic perspective. This discovery made it possible to visualize the Earth as a blue planet in geoid form, while analyzing the map as an organism with the relationship of part-whole and whole-part.

A model was put forward in which the continents and oceans exist in an organic integrity, and human and horse silhouettes are reflected on the map surface with aesthetic and conceptual similarities. As a result of the detailed analysis conducted especially on the African continent, an aesthetic depiction derived from the intersection of the “horse head” and “human head” images was developed, and this depiction emphasized the holistic structure of the Earth, which is treated as an organism both historically and philosophically.

As a result, this thesis aims to bring an innovative perspective that treats the Earth as a living organism to the academic level by analyzing the epistemological and aesthetic layers of the visualized map.

Keywords: Epistemology, Organism, blue planet, human silhouette, horse depiction, Queen Europa.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	I
ÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	IV
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	V
BİRİNCİ BÖLÜM.....	5
Giriş.....	5
Araştırmanın Amacı.....	5
Araştırmanın Bulguları	5
Araştırmanın Sonucu	6
Analiz (Çözümleme).....	6
500 yıl önce çizilen Avrupa haritasının başlattığı eğlenceli kartografik akım	8
Araştırmanın Sonucu	22
Europa Regina.....	23
Europa Regina.....	23
Peter Meurer	23
Tarihsel konstelasyonlar 16. yüzyılın başlarında	23
Europa Regina.....	23
İnsansı Harita	25
Johannes Putsch ve Arketip Versiyonu (Paris 1537).....	26
16. Yüzyıl Haritaları Avrupa'nın Kraliçesi ŞeklindeBelgeo, 3-4 2008 3.....	26
Topografik görüntü ve sembolizm.....	29
Viyana, Prag ve Krakow Orta Avrupa'da ve Buda, Belgrad ve Konstantinopolis doğuda.	29
The reduced adoptions in the works of Bünting (1587) and Münster (1588).....	31
Eitzing atlasındaki harita (Köln 1588).....	35
Avrupa Kraliçesi	36
KAYNAKÇA	40
ÖZGEÇMİŞ	42

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Qeen Europa	1
Şekil 2. Qeen Europa	2
Şekil 3. Qeen Europa	3
Şekil 4. Qeen Europa	4
Şekil 5. Dünya Haritası Tasviri ve Analizi- Çelik M. 2022-2025	6
Şekil 6. Kraliçe Europa Dünya Dilsiz Haritası (istock alıntı)	7
Şekil 7. Johannes Putsch	8
Şekil 8. Kraliçe Europa	10
Şekil 9. Kraliçe Europa Anahtar Haritadır.	11
Şekil 10. Dünya Haritası Tasviri ve Analizi- Çelik M. 2022-2025	12
Şekil 11. Dünya Haritası Tasviri ve Analizi- Çelik M. 2022-2025 Arabia At başı.	13
Şekil 12. Dünya Haritası Tasviri ve Analizi- Çelik M. 2022-2025 Avusturalya At ve ön ayakları	14
Şekil 13. Dünya Haritası Tasviri ve Analizi- Çelik M. 2022-2025 Bering Boğazı Asya ve Kuzey Amerika Bitişik. At karın ve omurga bölgesidir.	15
Şekil 14. Dünya Haritası Tasviri ve Analizi- Çelik M. 2022-2025 Güney Aşağı Kalifornia (Erkek At).....	16
Şekil 15. Dünya Haritası Tasviri ve Analizi- Çelik M. 2022-2025 Kuzey Amerika ve Güney Amerika Arka At Ayakları.	17
Şekil 16. Dünya Haritası Tasviri ve Analizi- Çelik M. 2022-2025 Güney Kutup Dairesi konumu üzeride Şaha Kalkan Erkek At Üzerinde Güzel İnsan silüeti ve Güzel At ile Güzel İnsan silüetindedir.	18
Şekil 17. Dünya Haritası Tasviri ve Analizi- Çelik M. 2022-2025 At Başı Afrika Kıtası	19
Şekil 18. Dünya Haritası Tasviri ve Analizi- Çelik M. 2022-2025 Malavi Gölü ve Tanganyika Gölü Kaş, Victoria Gölü Göz formunda.	20
Şekil 19. Dünya Haritası Tasviri ve Analizi- Çelik M. 2022-2025	21

Araştırmanın Sonucu

Büyük resim analiz ve tasvir edildi.

Dünya Haritası entelektüel bağlamda tamamlandı.

Dünya dilsiz haritasını analitik düşünceyle yaptığım kapsamlı araştırmam sonucu analiz edildi ve de sonuca ulaşıldı. Keşfedilen Dünya Dilsiz Haritası tasviri ile entelektüel bağlamda estetik yönden organizma (organizma) haritayı anlamak ve anlamlandırmak için bu problem çözüldü. Geoit mavi gezegen yerküreyi daha sonra da resmedildi..

Organizma ve organizma bakış açısıyla; Canlı ya da organizma benzerlik ve tasvir ettiğimizde araştırmam sonucu Keşfedilen açıkça Dünya haritası bütünsel bir arada analog benzer organizma parça- bütün ve de bütün-parça ilişkisi ile tasvir edildi. Dünya Haritası ve Kıtalar -At ve Güzel İnsan tasviri- ve de Afrika kıtası (At Başı ve İnsan Başı -Güzel İnsan- Suretini analiz edildi.

Mavi Gezen Yerküreyi analiz edildiğinde Dünyamızda Okyanuslar ve kıtalar (Kara) bütünseldir. İnsan silüeti (Güzel İnsan ve at) silüeti ve de başları karşımıza çıkar.

Şaha kalkan Kanatlı At üzerinde Güzel İnsan Silüeti formu ve At başı formu ve Güzel İnsan baş formundadır.

Kaynak:

Europa Regina.

yüzyıl haritaları Avrupa'nın bir kraliçe şeklinde

Europa Regina.

XVI. yüzyıl Avrupa haritaları kraliçe şeklinde

Peter Meurer

Antik mitin kadın figürü Europa etrafındaki en yaygın versiyonu, Romalı şair Ovid tarafından yazılan Metamorfozlar'ın II. kitabında anlatılanlardır (“Dönüşümler”, M.Ö. 8 civarı). Europa, aşık Zeus tarafından beyaz bir boğa kılığına girerek kaçırılan bir Fenike prensesiydi ve Girit'e götürüldü; burada o adanın ilk kraliçesi ve efsanevi kral Minos'un annesi oldu. İsmi etimolojisi muhtemelen “karanlık” ve “gün batımı” için bir Sami kelimesine dayanıyor. Buna karşılık, Europa, M.Ö. 500 civarında ana Yunanistan için coğrafi bir terim olarak da ortaya çıktı. M.Ö. 1. yüzyıldaki yazarlar, bu ifadeyi Boğaz'ın kuzeyindeki tüm batı toprakları için kullandılar. Bu, 5. yüzyıldan itibaren, yeni kurulan Bizans İmparatorluğu'nun ayrılmasından sonra Roma İmparatorluğu'nun kalan batı kısmı için bir isimlendirmeye dönüştü. 8. yüzyılda İslam'ın yayılmasıyla, Europa, Hristiyan batısının bir eşanlamlısı haline geldi. 1453'te İstanbul'un düşüşünden en geç itibaren, Osmanlı İmparatorluğu'na karşı sürekli mücadele, siyasi dağılma göz önüne alındığında, yüzyıllar boyunca Avrupa kimliğinin merkezi bir bileşeni oldu.

Tarihsel konstelasyonlar 16. yüzyılın başlarında

Bu mücadeledeki önde gelen güç, 16. yüzyılın ilk on yıllarında Habsburg Hanedanı'nın yönetimi altındaki topraklardı. Siyasi ve kişisel konstelasyonlar biraz karmaşıktı. Merkez figür, Habsburg'lu Charles (1500–1558) idi; birleşik İspanya'nın ilk Kralı 1516–1556 (Carlos I olarak), Almanya Kralı 1519–1556 ve Kutsal Roma İmparatoru 1530–1556 (Karl V veya Charles V olarak). Onun sıkıntılı saltanatından aşağıdaki yönler belirtilebilir.

Fransızca ana dili olan Flandre'da doğup eğitim alan Charles, İspanya'nın egemenliği olarak kabul edildi (annesinin büyükbabası Philip'in ardından).

Europa Regina.

Yakışıklı) yalnızca koşullar altında ve bazı direnişlerin bastırılmasından sonra. Ancak, bundan sonra İspanya Habsburg İmparatorluğu'nun sağlam bir çekirdeği haline geldi.

Charles'ın 1519'da Alman Kralı olarak seçilmesi (babasının büyükbabası Maximilian I'in halefliği) yalnızca rüşvetle mümkün olmuştur. Gerçek gücü, imparatorluk mülkleri tarafından sınırlı kalmıştır. Ayrıca, 1530'da papa tarafından Kutsal Roma İmparatoru olarak taç giymek için beklemek zorunda kalmıştır.

Charles'ın hükümdarlığının birçok yılı, Almanya, İspanya ve Fransa'nın İtalya'daki etki alanları üzerindeki büyük rakibi, Fransa Kralı Francis I (1515–1547) ile olan çatışma ile geçmiştir. Göze çarpan bir olay, 1527'de imparatorluk birlikleri tarafından Roma'nın yağmalanması olan "Roma'nın Yağması"dır.

Osmanlı İmparatorluğu ile olan çatışmada, Charles 1535'te kişisel olarak bir deniz seferine liderlik etmiş ve Sultan'ın himayesi altındaki korsanların önemli bir üssü olan Tunus'un fethini sağlamıştır. Ancak, Akdeniz bölgesindeki durum, 1536'da Sultan Süleyman (1520–1566) ile Francis I arasındaki bir ittifak nedeniyle de dengesiz kalmıştır.

1531'den itibaren İngiltere ile olan ilişkide hesaplanamaz bir durum gelişmiştir; Kral VIII. Henry (1509–1547), ilk eşi Aragonlu Catharine (1485–1536) ile olan evliliğinin iptalini Papa tarafından iptal edilmeden ilan etmiştir. Bunun sonucunda 1534'te Üstünlük Yasası ortaya çıkmış ve İngiltere'de Reform'un tanıtımı gerçekleşmiştir.

Almanya'da, anayasal ve dini kargaşalar nedeniyle siyasi olarak felç olmuş karmaşık çatışmalar meydana gelmiştir. Reichstag'ın yeni Protestan mülkleri, Osmanlı İmparatorluğu'nu Katolik çoğunluğa karşı bir denge unsuru olarak gördükleri için Türk savaşına para vermek için sık sık karşı oy kullanmışlardır. Protestan prensler ve şehirler, 1531'de Charles V'e karşı bir savunma ittifakı olan Schmalkalden Birliği'ni kurmuşlardır. Bu birlik, 1532'den 1544'e kadar Fransa ile ittifak halindeydi.

Almanya'daki birçok sorunun çözümü büyük ölçüde Charles'ın küçük kardeşi Ferdinand'ın (1503–1564) elindeydi. 1521'de Avusturya ve Tirol Arşidüklüğü olarak Habsburg miras topraklarının yönetimi ona verilmiştir. 1531'de Alman Kralı (Ferdinand I olarak) seçilmiş ve İmparator olarak atanmış halef olmuştur. 1526'da, Bohemya ve Macaristan Kralı olan eniştesi Ludwig II'yi (1506–1526) devralmıştır. Ferdinand, 1526'da Bohemya Kralı olarak sorun yaşamadan seçilmiştir. Ancak, Macaristan tahtı, Sultan Süleyman tarafından desteklenen Transilvanya voyvodası John Zapolya (1467–1540) ile arasında tartışmalıydı. Bu durum, İmparatorluğun güneydoğu sınırındaki Macaristan bölgesinde neredeyse iki on yıl süren kalıcı bir savaşa yol açmıştır. Zirve, 1529'da Osmanlı'nın Viyana'yı kuşatmasıyla başarısız olmuştur. 1533 yılı, Viyana'ya ikinci bir Osmanlı saldırısı ve Macaristan'ı batıda Habsburg ve doğuda

Zapolya'nın Osmanlı İmparatorluğu'nun vasal devleti olarak bir sektöre ayıran bir ön barış antlaşması görmüştür. Ancak, Macaristan'daki savaş 1543'e kadar devam etmiştir; Ferdinand'ın kızı Elisabeth, Zapolya'nın oğlu Sigismund ile evlenmiştir. yüzyıl haritaları Avrupa'nın bir kraliçe şeklinde. *Belgeo*, 3-4 | 2008 2.

İnsansı Harita

Burada, esasen Alman topraklarında 16. yüzyılda yayımlanan, ünlü bir harita grubunun köklerini buluyoruz. Avrupa'nın, taç giymiş bir kadın figürü şeklinde şekillendirilmiş hatlarıyla oldukça kaba bir kartografik görüntüsünü veriyor.

İnsansı figürler şeklindeki bu tür haritalar için kesin terim “insansı harita”dır; daha genel olan “sembolik harita” veya “hayali harita” terimlerinden ziyade. İlgili bir tür, hayvanlar şeklinde şekillendirilmiş haritalardır (“zoomorfik haritalar”), bunlar arasında ünlü *Leo Belgicus* (Köln 1583 ve birçok sonraki baskı) Michael von Eitzing (yaklaşık 1535–1598) ve Frans Hogenberg (yaklaşık 1538–1590) tarafından, Düşük Ülkeleri oturan bir aslan olarak gösteren haritalar bulunmaktadır. Ayrıca bitki şeklinde haritalar (“floramorfik haritalar”) da mevcuttur. Muhteşem bir örnek, bir gül çiçeği ile alt katmanı oluşturulmuş *Bohemiae Rosa*'dır. Christoph Vetter (1575–1650) tarafından çizilmiş, Wolfgang Kilian (1581–1662) tarafından gravürlenmiş ve daha sonra Çek Cizvit Bohuslav Balbin (1621–1688) tarafından yazılan *Epitome historica rerum bohemicarum* (Prag 1677) eserini illüstre etmek için kullanılmıştır. Tüm grup, 19. yüzyılın sonlarından itibaren birçok siyasi girişimle modern “mizahi haritalar” ve “harita karikatürleri” ile bir rönesans yaşamıştır.

İnsansı haritaların bilinen en eski hayatta kalan örnekleri, Pavia'dan din adamı ve yazman Opicinus de Canistris (1296 – 1352'den önce) tarafından yapılmıştır (Arendsen 1984, 301–318). Avignon'daki papalık sarayında sürgünde yaşayan Canistris, yaklaşık 1337'de *Liber plenus de variis figuris* adlı eseri tamamlamıştır. Bu mistik ve kısmen belirsiz eser, insan figürleri ile birleştirilmiş 52 kartografik illüstrasyon içermektedir. El yazması, 1622'de el konulan ve Vatikan Kütüphanesi'ne aktarılan Heidelberg'deki *Bibliotheca Palatina*'nın bir parçasıydı.

1. ve 16. yüzyıllarda bu Canistris el yazmasının nerede olduğuna dair tüm detaylar bilinmemektedir. Bu nedenle, ilk basılı insansı haritanın yazarı olan adamın fikirleri üzerinde herhangi bir etkisi olup olduğunu söylemek zordur: Tirol'lü Johannes Putsch.

Johannes Putsch ve Arketip Versiyonu (Paris 1537)

Johannes Putsch hakkında en çok biyografik veri, çok daha genç kardeşi Christoph Wilhelm Putsch'un (1543–1572) edebi mirasından gelmektedir; kendisi Innsbruck'ta bir şair ve özel bir akademisyendir. Almanya'nın toprakları ve Tirol'ün bir kroniği için bir tanım hazırlamak üzere materyal toplamıştır. Belgelerinin bazı bölümleri (Collectanea Tyrolensia el yazmaları) ve kütüphanesinden yaklaşık 50 kitap bugün Innsbruck Üniversitesi Kütüphanesi'ndedir. Bu miras, dilbilimci Karl Jax'ın (1938) temel makalesinin dayanağını oluşturmuştur; bu makale şimdiye kadar kartohistorik literatürde göz ardı edilmiştir. Öte yandan, Jax'ın Putsch'un kartografik eserini bilmediği görünmektedir.

Johannes Putsch, 28 Mart 1516'da Innsbruck'ta, mülk sahibi ve kraliyet sekreteri Wilhelm Putsch'un (yaklaşık 1480–1551) ve eşi Dorothea Müller'in oğlu olarak doğmuştur. İsim, latinceleştirilmiş formda Joannes Bucius olarak görünmekte ve Aenicola insanlık adıyla, Inn nehrinin kıyısındaki bir yerleşimciyi tanımlamaktadır (Latince: Aenus veya Oenus). Innsbruck'taki gymnasiumu tamamladıktan sonra, 14 yaşında Ferdinand I'in etrafındaki bir grubun üyesi olmuştur. Bu, ilk yıllarda yalnızca nominal bir atama gibi görünmektedir. Putsch, 1530'da İtalya'ya bile seyahat etmiştir; bu Avrupa'nın Kraliçesi dönemine dair özel detaylar.

16. Yüzyıl Haritaları Avrupa'nın Kraliçesi ŞeklindeBelgeo, 3-4 | 2008 3.

Eğitimi hala bilinmemektedir. Fransa'da çalışmalarına devam etti. 23 Kasım 1535'te Joannes Bucius Aenicola, Brix. diy. Orléans üniversitesine kaydoldu (de Ridder-Symoens 1980, s. 305). Avusturya'ya döndükten sonra Ferdinand I ile "kraliyet danışmanı ve en yüksek özel saha sekreteri" (Regis consiliarius, familiaris ac supremus castrensis in Hungariae secretarius) olarak hizmete yeniden katıldı. Bazen "Alman şövalyesi" (eques Germanus) olarak tanımlanması, koruyucusu tarafından soylulaştırıldığını önermektedir. Putsch, 19 Ocak 1542'de Esztergom'da genç yaşta öldü ve oradaki katedral kilisesine gömüldü.

Görüntüye göre İtalya'daki kalışı sırasında Johannes Putsch, bilime ve neo-Latin şiirine olan sevgisini bulmuştur. Christoph Wilhelm Putsch, onu "seçkin bir şair ve matematikçi" (poeta iuxtaque mathematicus clarissimus) olarak tanımlamaktadır. Kardeşinin toplu eserlerinin bir baskısını hazırlamış gibi görünmektedir, ancak bu eser asla yayımlanmamıştır. Collectanea Tyrolensis, Johannes Putsch'un 1540'ta Innsbruck yakınlarındaki Hötting'de bir orman yangını hakkında yazdığı bir şiiri içermektedir (In ascensos montes Aeniponti). Ayrıca tamamen kaybolmuş büyük bir Epos Danubius'tan da bahsetmektedirler. Piran'dan Innsbruck'a yapılan bir seyahati anlatan Hodoeporicon Histria'dan sadece birkaç dize kalmıştır. İki tekil coğrafi şiir

parçası - Europa lamentans ve Transylvania - Putsch'un ölümünden iki yıl sonra, Poematia aliquot insignia illustrium poetarum recentiorum antolojisi (Basel: Robert Winter, 1544) basılmıştır.

Johann Putsch'un yaşamında bilinen tek matematiksel eser ve tek yayımlanan eseri, kraliçe biçiminde Avrupa haritasıdır (şekil 1). Kartobibliyografik veriler: Başlık yok. Çerçevesiz, sol üstte adanmışlık: AD INVICTISSIMVM I Ferdinandum Romanorum, Hungariae, et I Bohaemiae Regem, Archiducem Aul striae, Cum Tyroli Ioannes I Bucius I Aenicola I adar. I M. D. XXXVII. Ahşap baskı, tüm yazılar harf baskısı ile. 2 sayfa, toplam boyut 63 x 42 cm. Tek bilinen kopya: Tiroler Landesmuseum Ferdinandeum, Innsbruck (Tarihsel Koleksiyonlar, Inv. Nr. K V/84).

Europa Regina.

1. yüzyıl haritaları Avrupa'nın kraliçe biçiminde

Belgeo, 3-4 | 2008 4.

Şekil 1. Johannes Putsch'un 1537 Paris baskısı (Tiroler Landesmuseum Ferdinandeum, Innsbruck).

Daha fazla yayın detayı, İsviçreli hümanist, hekim ve doğa bilimci Konrad Gesner'in (1516–1565) bibliyografik eserlerindeki bazı notlardan elde edilebilir. 1545 tarihli **Bibliotheca universalis**, yazarların ilk isimlerine göre düzenlenmiş bir bibliyografya olup, Putsch hakkında şu şekilde bir girişi içermektedir:

Joannes Bucius Aenicola, Europae totius luculentam descriptionem effinxit ad formam virginis. Vuchelus excudit Parisiis, in tabula duarum chartarum, altera tantum facie impressa, ut liceat affigi ad parietem (Gesner 1545, fol. 395v).

Burada, Johannes Putsch'un, bir bakire biçiminde tüm Avrupa'nın etkileyici bir haritasını yaptığı ve bu haritanın duvara asılabilecek kadar büyük bir formatta iki sayfada yayımlandığı belirtilmektedir. Yayıncının adı, yaklaşık 1518'den 1553'e kadar Paris'te aktif olan Basel doğumlu Hristiyan Wechel'e atıfta bulunmaktadır. Bu, Putsch'un 1530'ların ortasında Fransa'daki kalış süresiyle örtüşmektedir.

İkinci ve daha az bilinen bir bibliyografya, iyi bilgilendirilmiş Konrad Gesner tarafından konulara göre düzenlenmiştir. 1548 tarihli **Pandectarum ... libri XXI**'de Avrupa haritalarıyla ilgili ayrı bir bölüm bulunmaktadır (Particulares quaedam tabulae ad Europam) ve burada şu ifade edilmektedir:

Europae descriptio per Cl. Marium Aretium et Io. Bucium Aenicolam (Gesner 1548, fol. 111v).

İlginç bir şekilde burada bir ortak yazarın adı geçmektedir. Bu isim, Siracusa'dan Sicilyalı soylu Claudio Mario Arezzo'ya (yaklaşık 1500 – yaklaşık 1575) atıfta bulunmaktadır. O, İmparator Charles V'in tarihçisi ve coğrafi ilgi alanlarına sahip bir şairdi. Sıklıkla yeniden basılan eserleri arasında Sicilya'nın bir tanımı (De situ insulae Siciliae, Palermo 1537) ve Sicilya lehçesinin İtalya'nın ulusal standart dili olarak tanıtımına dair bir risale (Osservantii dila lingua siciliana, Palermo 1543) bulunmaktadır. Arezzo ve Putsch, ikincisinin İtalya'daki zamanında tanışmış olabilir ve harita fikrini ortaklaşa geliştirmiş olabilirler.

Europa Regina. 16. yüzyıl haritaları Avrupa'nın bir kraliçe biçiminde. Belgeo, 3-4 | 2008 5.

20 Bu personel bağ, Michael von Eitzing tarafından kitabının önsözünde vurgulanmıştır, **De Leone Belgico**, yukarıda bahsedilen **Leo Belgicus** haritasını eşlik eden (Eitzing 1583). Eitzing, Frans Hogenberg'in bu ustaca gravürünün, "Portekiz tarafından taçlandırılmış kraliyet bakiresi biçiminde çizilmiş tüm Avrupa haritası" ile benzer bir üne ulaşmasını umduğunu ifade etmektedir ve bu harita "İmparator Charles V'e İtalya'da sunulmuş ve sonra dünyaya iletilmiştir" (... totam Europam, in virginis reginae a Lusitania coronata formam aliquando redactam totique Imperatori eidem Carolo in Italia praesentavit totique postea mundo communicavit). Bu ifade aşağıdaki kronolojiyi vermektedir:

21 Görünüşe göre elle çizilmiş bir harita versiyonu, Charles V'e İtalya'da sunulmuştur, muhtemelen **Europa lamentans** şiiri ile birlikte.

22 Bu teslimat için tek ilgili tarih, Charles'ın Sicilya'daki kalışı sırasında 1535 yılının son yazı (22 Ağustos - 21 Ekim)dır - Mario di Arezzo'nun memleketinde. Bunun hemen ardından Johannes Putsch, İtalya'dan Fransa'ya gitmek üzere ayrılmış ve 1535 Kasım'ında Orléans'a ulaşmıştır.

23 Harita, 1537'de Paris'te yayımlanarak "dünyaya iletilmiştir".

24 Michael von Eitzing'in detaylı bilgi kaynakları bilinmemektedir. Uzun yıllar Hollanda'da yaşamıştır ve bu hikayeyi Brüksel'deki İspanyol sarayı ortamında duymuş olabilir. Ancak, haritanın el yazması sunum kopyası asla gün yüzüne çıkmamıştır.

Topografik görüntü ve sembolizm

25 Kesinlikle Kretalı Avrupa'nın klasik mitinden etkilenmiş olan Putsch'un harita görüntüsü, kıtayı ayakta duran kraliçe biçiminde göstermektedir. Figür, başında bir taç, sol elinde bir asa ve sağ elinde bir küre (Sicilya) tutarak tasvir edilmiştir. Kara kütesinin sınırları, denizlerle çevrili vücut hatlarını takip etmektedir. Buna göre harita batıya yönelmiştir. İber yarımadası üstte taçlandırılmış başı oluşturmaktadır: Kenarlardaki kaba hatlar, Kuzey Afrika, İskandinavya ve Küçük Asya'nın bir önerisini vermektedir.

26 Haritanın tahta baskısı oldukça kaba olup, tek hayatta kalan örneği özellikle eklenen türlerde bazı kusurlar içermektedir. Ancak, aşağıda bahsedilen Quad ve Bussemacher'in oldukça doğru kopyası yardımıyla tüm eksik parçalar kolayca yeniden inşa edilebilir. Topografik içerik şu şekilde özetlenebilir.

27 Orta Avrupa'nın tüm büyük nehirleri gösterilmektedir: İtalya'da Po, Fransa'da Rhône ve Seine, Kuzey ve Baltık Denizi'ne giden Rhine (Main ile), Weser, Elbe (Saale ile), Viadrus, Vistula, Neman ve Daugava, Tuna nehir sistemi (Lech, Inn, Sava, Tisza ve Morava ile), Dniestr ve Dniepr.

28 Dağların tasviri oldukça stilize edilmiştir. Harita, İtalya'da Apennin'i, Akdeniz'den Kuzey Denizi'ne kadar uzanan bir sırayı, Tuna boyunca (Albanus Mons olarak) Alpleri, Karadeniz'e kadar uzanan başka bir uzun sırayı, Bohemya ve Transilvanya'nın vurgulanan dağ havzalarını ve Beyaz Rusya'daki Raephaei Montes'i göstermektedir.

29 Ayrıca, şehirlerin seçimi büyük bir genelleme ile yapılmıştır. İtalya'da Roma, Venedik ve Milano, Fransa'da Paris, Strasbourg, Putsch'un memleketi Innsbruck, Avrupa Regina.

16. yüzyıl haritaları Avrupa'nın kraliçe biçiminde Belgeo, 3-4 | 2008 6.

Viyana, Prag ve Krakow Orta Avrupa'da ve Buda, Belgrad ve Konstantinopolis doğuda.

30 Siyasi bölünme, bölgesel isimler, armalar ve bazı kabile isimleriyle belirtilmiştir.

31 Putsch'un tasarımı için kartografik kaynakları izlemek zordur. Hemen bir model olarak hizmet edebilecek başka bir çağdaş Avrupa haritası yoktu. Kuzey Almanya'daki var olmayan "Viadrus" nehri, kuzeydoğu Avrupa'daki "Riphaei montes" ve Cermen kabilelerinin isimleri gibi girişler bir ipucu vermektedir. Bu tür detaylar kesinlikle Ptolemaios'un coğrafyasındaki haritalardan alınmıştır.

32 Sembollerin daha fazla analizi, haritayı Putsch'un şiiri **Europa lamentans** ile bağlamalıdır; tam metin ve çeviri için ek kısmına bakınız. Bu, kadın olarak konuşan Europa'nın Charles V ve Ferdinand I'ye hitaben yaptığı bir yas tutmadır. Kendisi ve tüm dünya için belirsiz geleceğinden şikayet etmektedir. Yasının nedeni, iki bin yıl boyunca süren kalıcı savaşlardır; bunların en büyük mağduru İtalya'dır. Listesi, Virgil'in **Aeneid** eserinin XII. kitabında (M.Ö. 29-19) tarif edilen Aeneas ve Turnus arasındaki efsanevi düello ile başlar. Ardından, M.Ö. 49-45 yıllarındaki "İç Savaş"ta kendi ülkesine karşı Caesar'ın seferleri, Cermen kabilelerinin çeşitli seferleri, Hunların istilası ve Otton Hanedanı (950-1000) altında Alman krallarının ve Friedrich I Barbarossa'nın (1155-1190) seferleri gelir. Sonuç olarak, Roma döneminde Avrupa'nın güçlü sağ kolu olan İtalya şimdi sarkık bir şekilde tanımlanmaktadır. Günümüzde, Europa kendisini Türklere ve Tatarlar'a sunulmuş sadık ama umutsuz bir eş olarak görmekte ve başı İngiltere tarafından rahatsız edilmektedir. Sadece vücudunun merkezindeki Almanya, tüm düşmanlara karşı iyi silahlanmıştı. Europa'nın geleceğe dair umudu, çatışmaların zaferle ama hızlı bir şekilde sona ermesi ve parlayan yıldızlar Charles ve Ferdinand'ın yönetimi altında kalıcı bir barış dönemidir.

33 Harita ile şiir arasındaki paralellikler açıktır. Dört detay belirtmek ilginçtir: Akdeniz'in batısındaki topoğrafya oldukça çarpıtılmıştır. Tyrrhenian ve Ligurian kıyıları neredeyse düz bir çizgi oluşturur. Bu kartografik hata, İtalya'nın kraliçenin sarkık sağ kolu olarak bir izlenim vermek için gereklidir. Britanya Adaları'nın dikkat çekici derecede kötü bir harita görüntüsü vardır. Kraliçenin omzunda yatan ve başını tehdit eden büyük bir yapı olarak tasvir edilmiştir. Almanya'daki yoğun girişler, kraliçenin göğsünde bir zırh kaplaması gibi görünmektedir. Aşağı bakan gözler, kraliçenin yüzüne belirgin bir hüznü görünüm vermektedir.

34 Haritanın yazılı adanması, Putsch'un koruyucusu olan Alman kralı Ferdinand'a hitap etmektedir. Kraliçenin başı, Charles'ın birleşmiş İspanyol krallıkları tarafından oluşturulmuştur; tacının görüntüsü, İspanya'nın kraliyet tacıyla önemli detayları paylaşmaktadır. Harita, şiirde tarif edilen İtalya'nın birçok talihsizliğinden sorumlu olan imparatorlukla ilgili tüm göndermeleri eksiktir.

35 Özetle, harita ve şiir birbirine yakından bağlıdır. Harita ve insani şiir arasındaki bir ilişkiyi temsil eden benzersiz bir parçadır. Konusu, Habsburg hanedanının kişisel bir yüceltilmesidir, ancak muhteşem bir şekilde doğru bir alt tonla. Putsch'un pasifizmi, çağdaş öğrenim dünyasındaki bir eğilime, Erasmus of Rotterdam'ın izlerine gömülmüştür.

••••

Europa Regina. 16. yüzyıl haritaları Avrupa'nın bir kraliçe biçimindeBelgeo, 3-4 | 2008 7.

The reduced adoptions in the works of Bunting (1587) and Münster (1588)

Heinrich Bunting (ca. 1545 – 1606) bir Alman Protestan papazıdır. Farklı teolojik görüşler nedeniyle, hayatının bir kısmını serbest yazar olarak geçirmek zorunda kaldı. En bilinen eseri, **Itinerarium sacrae scripturae. Das ist: Ein Reisebuch über die gantze heilige Schrift** (ilk olarak Helmstedt; Jacobus Lucius, 1581'de yayımlandı), İncil'in dersine eşlik eden coğrafi bir derlemedir. Kitap, 18. yüzyılın ortalarına kadar 60'tan fazla baskıya sahipti. Farklı harita setleri ile illüstre edilmiştir. İlginç bir seri, ilk olarak 1587 Wittenberg baskısında ortaya çıktı. Bu seri, bazı "normal" dünya haritaları, Afrika ve İncil Ülkeleri'nin yanı sıra üç sıradışı öge içermektedir: bir yonca yaprağı şeklinde bir floramorfik dünya haritası (daha doğru: Bunting'in evi Hannover'in sembolü olan Marienblume); efsanevi at Pegasus şeklinde bir zoomorfik Asya haritası; bir kraliçe şeklinde bir antropomorfik Avrupa haritası (şekil 2).

Figure 2. The adoption in the editions of Heinrich Bunting's Itinerarium sacrae scripturae 1587ff. (Private collection in Germany).

Sonuncusu, 1537 tarihli Putsch haritasının azaltılmış ve geliştirilmiş bir uyarlamasıdır (tüm yazılar harf baskısı ile, 23.5 x 35 cm). En az beş farklı basım medyasından versiyonları bulunmaktadır. Tüm kabile adları ve armalar çıkarılmıştır, ayrıca bazı nehirler (örneğin Dniepr, Don, Po, Rhône, Sava ve Weser) ve dağ sıraları (Appenine, Transilvanya havzası) da yer almamaktadır. Ancak bazı eklemeler de vardır. Britanya Adaları'nın daha iyi bir görüntüsü ile İrlanda'nın ayrı bir girişi bulunmaktadır. Baltık kıyısında Kaliningrad (Mons Regius, Königsberg) ve Riga'nın girişleri eklenmiştir, Orta Almanya'da Bunting'in memleketi Braunschweig.

Europa Regina. 16th century maps of Europe in the form of a queen

Belgeo, 3-4 | 2008 8.

38 Bunting, haritayı açıklamak için kısa bir metin yazmıştır. Bu, tüm siyasi arka planın basit bir didaktik amaç uğruna kaybolduğunu ortaya koymaktadır. Kraliçe biçimindeki harita, Avrupa'nın coğrafyasının ana hatlarını öğrenmek ve ezberlemek için bir hafıza yardımı haline gelmiştir. Taçlı baş, İspanya'yı Portekiz ile temsil etmektedir, sağ kulak Aragon, sol kulak ise Navarra'dır. Fransa göğsü temsil etmektedir. Alpler ve Ren Nehri iki kolyedir. Ren Nehri'nde büyük bir altın madeni para veya mücevher asılıdır = Bohemya'nın dağ halkası. Almanya,

Avrupa'nın kalbidir. İtalya sağ kolu oluşturur, sağ eldeki imparatorluk küresi Sicilya'dır. Sol kol Danimarka'dır. Kraliçenin eteğinin alt kenarı boyunca Yunanistan, Peloponez (sağında) ve Baltık toprakları Moskova'ya kadar (solunda) yerleştirilmiştir. Konstantinopolis ve Prusya'nın iki ayağı temsil ettiği söylenmektedir. Tuna Nehri ve "Arnavut dağları" (Balkanlar) kraliçenin kemerinden sarkan iki uzun değerli zincirdir.

39 Bunting'deki versiyonun biraz garip bir özelliği, yazı yönü açısından kuzeye doğru yönlendirilmiş olmasıdır. Sonuç olarak, görsel etki gerçekten işe yaramamaktadır.

40 Siyasi içeriklerin toplamda reddedilmesi kolayca açıklanabilir. Katı Protestan Heinrich Bunting'in Habsburg hanedanının herhangi bir yüceltilmesine ilgisi yoktu. Ancak, bu yeni tür yorumlamanın mucidi değildi. Kökenler, Fransız hümanist Guillaume Postel'in (1510–1581) *Cosmographiae ... compendium* (Basel 1561) adlı ders kitabına kadar izlenmiştir. Ancak bu fikir burada yalnızca topografik detay içermeyen küçük (2,5 x 2 cm) bir harita simgesi ile gösterilmektedir (van der Heijden 1992, 119).

41 Dönüm noktası niteliğindeki Sebastian Münster'in *Cosmography*'sinin (1498–1552) ilk baskısı 1545'te Basel'de yayımlanmıştır. Daha sonraki editörler, eseri yeni ve kısmen daha modern haritalarla güncellemeye çalışmışlardır. Bunlar arasında – diğer normal Avrupa haritalarının yanı sıra – bir kraliçe biçiminde bir harita (harf baskılı yazıların kısımları ile tahta baskı, 26 x 16.5 cm) bulunmaktadır (şekil 3). İlk olarak 1588'de yayımlanmış ve 1628'e kadar tüm sonraki baskılarda yer almıştır. Münster'in bu versiyonu, orijinal Putsch baskısından sonra başka bir azaltılmış ve güçlü bir şekilde genelleştirilmiş kopyadır. Dikkate alınması gereken bazı özellikler: Yine tüm armalar ve çoğu bölgesel isimler dışarıda bırakılmıştır. Nehir sisteminin genelleştirilmesi, Bunting versiyonundan daha iyi yapılmıştır. Po ve Weser yine eksiktir, ancak Dnieper, Don, Rhône ve Sava mevcuttur. – Ayrıca Apennin dağları görünmektedir, ancak Transilvanya dağ havzası yine eksiktir. Şehir girişlerinin seçimi çok katıydı. Frankfurt, Roma ve Viyana gibi önemli şehirler eksiktir.

42 Orijinal batıya yönelik yönlendirme alındığı için, bu Münster versiyonunun görsel etkisi Bunting'in versiyonundan çok daha nettir. Ancak okuyucu, alışılmadık harita görüntüsüyle baş başa kalmaktadır. Tüm açıklayıcı metinler eksiktir.

Europa Regina. 16. yüzyıl haritaları Avrupa'nın kraliçe biçimindeBelgeo, 3-4 | 2008 9.

Şekil 3.

Sebastian Münster'in *Kozmografyası*'nın 1588 ve sonrası baskılarındaki benimseme (Almanya'daki özel koleksiyon).

Quad ve Bussemacher tarafından Köln baskısı (Köln 1587)

Matthias Quad (1557–1613), Rhenish Barons of Quadt-Wykrath'ın bir yan dalı (Quad von Kinckelbach) olan bir soydan gelmektedir ve Hollanda'da doğmuş ve gravür sanatçısı olarak eğitim almıştır. 1587 ile 1604 yılları arasında Köln'de gravür sanatçısı, haritacı ve coğrafi kitapların yazarı olarak yaşamıştır. Quad'ın başlıca ortaklarından biri, Johann Bussemacher (aktif 1577-1616) adlı yayımcıydı. İlk ortak projeleri, bir kraliçe biçiminde Avrupa'nın tek sayfalık haritasının yayımlanmasıydı (şekil 4).

Europa Regina.

1. yüzyıl haritaları Avrupa'nın bir kraliçe biçiminde

Belgeo, 3-4 | 2008 10.

Şekil 4. 1587 Köln baskısı Matthias Quad ve Johann Bussemacher tarafından (Fransa'da özel koleksiyon).

Sol üst köşede zengin bir şekilde dekore edilmiş bir kartuş içinde: EVROPAE I DESCRIPTIO. Başlık kartuşundaki metin devam ediyor: I I Virginis en caput est Hispania, Gallia pectus I Italia fines dextera constituit. I R I Anglos atque Scotos et Hybernos Orcadas atque I Limitibus claudit palma sinistra suis. I N I In medio residet fertis Germania ventre, I Occupat umbilici terra Bohemia locum. I I I Ungarus ad dextrum femur, è regione Polonus I GRaecia pes prior est, Moschia posterior. I M D LXXXVII Hen. Hem Essenii.

Sol altta bir scrollwork çerçeve içinde: Puella haec speziosor illustrior I que reddita per Mathiam I Quadum Colon. e Aggribi pro I dit ex officina Jani Bussema I cher.

Bazı kopyalarda, her iki tarafta da yer alan tip baskı metni, sol üstte "Zu dem günstigen Leser I unnd beschawer" ile başlayıp, sağ altta "Gedruckt in der Keyserlichen Freyen Reichstatt Cölln I am Rhein, durch Jan Buchssenmacher auff I S. Maximinen Strassen" ile bitmektedir. Gravür, 2 plaktan basılmış, gravür yüzeyi 63.5 x 47 cm; metinlerle birlikte toplam boyut yaklaşık 70 x 79 cm.

Kopyalar: Staatliche Bibliothek, Regensburg (imzasız), harita sadece; kenar metni olan iki kopya Fransa'da (ex Collection Schäfer, Schweinfurt) ve ABD'de özel koleksiyonlarda bulunmaktadır.

Quad'ın gravürü, 1537 Putsch haritasının oldukça yakın bir kopyasıdır; bu, Innsbruck'taki orijinal baskının tek hayatta kalan kopyasının bazı fiziksel kusurlarını yeniden yapılandırmaya yardımcı olur. Bazı küçük değişiklikler arasında: Köln, Quad'ın doğum yeri

Deventer (Hollanda), Lyon, Narbonne ve Rouen (Fransa), Grodno (Litvanya), Atina, Korint ve Patras (Yunanistan) gibi şehirlerin eklenmesi ve Kuzey Afrika kıyısı boyunca zengin bir topoğrafya bulunmaktadır; • Europa Regina. 16. yüzyıl Avrupa haritaları bir kraliçe şeklinde. Belgeo, 3-4 | 2008 11.

aha ayrıntılı ama oldukça kaba bir harita görüntüsü Britanya Adaları'nın, İrlanda sadece bir armayla işaretlenmiş ve Wallia Londra'nın doğusuna yerleştirilmiştir; kraliçenin tacının üst kemerinde henüz açıklanmamış bir dizi harf eklenmiştir.

Sol üstteki kartuş, Bunting'e benzer bir hafıza açıklamasının oldukça yüzeysel bir versiyonunu içermektedir. Latince dizelerle yazılmış ve başka bir şekilde bilinmeyen Henricus Hem tarafından imzalanmıştır. Ek olarak, yazılı metin Matthias Quad tarafından kaleme alınmıştır. Avrupa'nın coğrafi tanımıyla başlar. Ardından, Ovid'in Europa üzerine yazdığı dizelerin Almanca alıntısı ve oldukça eğlenceli bir tartışma gelir: Zeus, Europa'yı Girit'e kaçırdığında beyaz bir boğa mı yoksa beyaz bir inek mi şeklindeydi? Ayrıca Quad'ın metni, Zeus tarafından kaçırılmasından günümüzdeki Türkler, Tatarlar ve Moskoflar tarafından gelen tehditlere kadar Europa'nın sürekli şiddet üzerine bir ağıtıyla sona ermektedir. Almanca son dizeler tekrar barış arzusunu ifade eder:

Ah, keşke o zamanı görebilseydikki tüm Hristiyanlıktadır ortak barış kurulacak(en çok eksik olan şey).Toprak yeniden işlenecekve güzel sanatlar gelişecekve onur gerçek Tanrı olan Hristos'a verilecekve başka hiç kimseye daha fazla.Bu plakayı o kazıyan kişi,Matthias Quad von Kinckelbach, bunu ister.

Bu ağıtın arka planı ve Habsburglara dair herhangi bir ima eksikliği, Alt Ren bölgesinin çağdaş tarihinden açıklanabilir. Bölge, 1578'den itibaren Düşük Ülkeler'in İspanyol Tahtı'na karşı başkaldırısından ciddi şekilde etkilenmiştir. İspanyol ve imparatorluk birlikleri tarafından daha fazla yıkım, "Köln Savaşı" (1583–1588) sırasında gerçekleşmiştir. Köln Başpiskoposu Gebhard Truchsess von Waldburg'ın (1547–1601) 1582'de reformcu inanca geçişinin kişisel nedenleri vardı; protestan kanun kadın Agnes von Mansfeld'a (1551–1637) olan aşkı. Ancak bu, Kutsal Roma İmparatorluğu'nun yedi İmparatorluk Seçmeni kollegiumunda protestan bir çoğunluk anlamına geliyordu. Sonuç olarak, Gebhard görevden alındı ve yeni seçilen halefine destek veren katolik partinin birlikleri tarafından sürüldü, bu halef Ernest of Bavaria (1554–1612) idi.

Eitzing atlasındaki harita (Köln 1588)

Yukarıda bahsedilen Michael von Eitzing, 88 harita içeren son derece nadir cep atlası *De Europae virginis, tauro insidentis, topographica atque historica descriptione liber'i* (Köln: Gottfried van Kempen, 1588) de yazmıştır. Bu, Frans Hogenberg tarafından 1579/90'da ilk kez yayımlanan Köln yol atlası *Itinerarium Orbis Christiani'nin* düzeltilmiş bir yeniden baskısıdır.

Bu Eitzing baskısının (16 x 12.5 cm) gravürlü önsözü, mevcut bağlamda insan biçimli ve hayvan biçimli unsurların benzersiz bir kombinasyonunu içeren bir Avrupa haritası (çap. 12.5 cm) içermektedir. Avrupa'nın topografik görüntüsünü, boğa üzerinde oturan kraliçe Europa'nın tasviriyle desteklemektedir. Bazı detaylar, Quad ve Bussemacher'in 1587 Köln versiyonunu takip etmektedir: kraliçenin başı İspanya tarafından, sağ kolu ve asası ise İtalya tarafından oluşturulmuştur. Diğer özellikler yeni talepler gerektirmiştir.

Çözümler.

Toplanan bacak, binen kraliçenin sol bacağı Baltık Denizi'ni oluşturur. Boğanın sol arka kısmı İskandinavya'ya karşılık gelir; kuyruğu Faroe Adaları ve Shetland Adaları'na dokunacak şekilde konumlandırılmıştır. Ancak, Akdeniz'deki topoğrafyanın boğanın başı ve bacaklarıyla bir uyum içinde olması mümkün olmamıştır.

Avrupa Kraliçesi.

1. yüzyıl haritaları Avrupa'nın bir kraliçe biçiminde

Belgeo, 3-4 | 2008 13.

EKLERJohann Putsch'un şiiri**Europa lamentans**Wulf Bodenstein tarafından İngilizce çevirisi ile, J-L Vellut'un yardımıyla

EUROPA LAMENTANSLamentatio Europae ad Carolum V. Caesarem et Ferdinandum Romanorum regem fratres.

Quis tandem mihi finis erit, quae fata labores
Ingentes casusque feros fortesque
nefandasAttollent? Quae me tandem fortuna iacentem
Restituet primae disiecti sideris aurae?

Tot sedes, tot bella tuli, tot proelia vidi
Sanguinea Aeneaeque acies, certamina
Turni,Gottorum strages infestantesque catervas
Gallorum Dacosque truces et Marte
ferocesMarcomanos, diramque cruenti Caesaris iram
In patriam obstupui saevamque immitis
AthilaeInfelix timui rabiem, qui quae arma Suevi
Induperatoris, triplicata vulnera
OthonumExhausi. Quot sola dedit mihi Roma tumultus,
Nequitiam perpressa suam?

Nec talia metamAttingunt, nunc multa acie, nunc ense corusco.
Inceptant alia insani
certaminaReges Evulsis inferre comis et rumpere pacem.
Heu mihi, quot tantis nondum saturata
periclis,In nova bella ruam? mea mi telluris opimae
Fertilitas nocet atque externos allicit hostes.

En caput oppressum trucibus relabascit utAnglis, Dexteram Romanos nimiumque experta
tyrannosRespicit in terram fugiuntque e sanguine vires.
Sola potens armis, medio Germania
constansCorpore, firmatas posuit sibi fortius arces.
Sum fidi custos thalami, sum maxima
summaeServatrixque pudicitiae, sed semper iniquis
Poscor venundorque procis, modo Turca
scelestus,Nunc Arabes, iam Tartar emit.

Quid plurima dicam in steriles ventos?
Vos, o clarissima mundi Sydera, vos gemini
fratres,quibus aurea gaudent Saecula, tam diros bellicompescite amores
Armorumque minas.In
vobis tota recumbit Spes, virtus et grataquies omnisque potestas
Contra hostes.Agite aethereos
sub Marte triumphosEuropa Regina.

16th century maps of Europe in the form of a queenBelgeo, 3-4 | 2008 14.

EUROPE'S COMPLAINT TO EMPEROR CHARLES V AND HIS BROTHER FERDINAND, KING OF THE ROMANS

Accipite, ita sacri cecinerunt omnia vates Promisitque Deus patribus.

Vos ocyus ergo Semidei, vos Palladios decerpite ramos Arbore et aeternam sancito foedere pacem Reddite percussis populis requiemque colonis Donate et meriti vobis solvantur honores.

Ne olacak benim kaderim, hangi kader muazzam sıkıntıya, acı verici değişimlere ve ilahi iradenin güçlerine son verecek? Hangi ilahi düzen nihayet düşmüş gezegenimiz için bir umut ışığı restore edecek?

Ne kadar çok saldırıya ve savaşa maruz kaldım, ne kadar çok kanlı çatışma gördüm, Aeneas'ın savaşları, Turnus'un dövüşleri, Gotların katliamları, yıkıcı Galların akınları, katil Dacların ve vahşi Markomanların.

Kendi anavatanına karşı Sezar'ın öfkesinden şok oldum. Talihsizliğimde, öfkeli Attila'nın şiddetli öfkelerinden korktum, Swabların silahlı çatışmalarını ve Ottonların üç kez vurduğu yaraları dayanmak zorunda kaldım.

Roma bana ne kadar çok sıkıntı yaşattı, onun sefaletine katlanmak zorunda kaldım? Ama bu meseleler henüz sona ermedi, şimdi daha fazla savaş eylemiyle tehdit ediliyoruz, kılıçla savaşılacak.

Bazı akılsız krallar deliliklerinde yeni savaşlar başlatıyor ve barışı bozuyor. Ah, yeni bir savaşa dalmak için yeterince risk almadım mı? Zengin toprağımın verimliliği, yabancı düşmanları çektiği için bir engel.

Böylece başım, acımasız İngilizler tarafından ezilmiş olarak sallanıyor ve Roma tiranları altında aşırı acı çekmiş olan sağ kolum yere doğru düşüyor, damarlar ise güçlerini kaybediyor.

Sadık ve güçlü Almanya yalnızca, bedenimin merkezinde, enerjik bir şekilde silahlanmıştır. Ben, nişan odalarının koruyucusuyum, mutlak iffetinin en güçlü koruyucusu, ama her zaman bana teklif ediliyor ve hatta alım teklif ediliyor, ister hain Türk, ister Arap ya da hatta Tatar olsun.

Daha neyi boşuna rüzgâra konuşayım? Oh, dünyanın en parlak yıldızları, altın çağın sevinci olan iki kardeş, savaş tutkusunu ve silah tehdidini dizginleyin.

Üzerinizde tüm umut, cesaret, nazik sükunet ve düşmana karşı tüm güç yatıyor. Mars'ın işaretiyle elde edilen ilahi zaferi kabul edin, kutsal peygamberler tarafından önceden haber verilmiş ve Tanrı tarafından babalarımıza vaat edilmiştir.

Bu nedenle gidin ve ağaçtan zeytin dalları toplayın, ey yarı tanrılar, korkmuş insanlığa kalıcı bir barış ve sakinlik verin, böylece hak edilen onurlar size verilebilsin.

ABSTRACTS

Makalede 16. yüzyıla ait özel bir antropomorfik harita grubuna dair yeni ışık ve veriler sunulmaktadır. Fenike prensesi Europa'nın antik mitini benimseyen bu haritalar, Avrupa'yı bir kadın figürünün silüetleriyle göstermektedir.

Arketip versiyonu (Paris 1537), Tyrol şairi ve saray mensubu Johannes Putsch (1516–1542) tarafından yaratılmıştır. Eşlik eden bir şiir, bu sembolizmin çağdaş politikadaki kökenlerini açıklamaktadır.

Harita, Habsburg Hanesi'nin yüceltilmesi olup, barış için genel bir umut ifadesidir. Birçok garip harita detayı tarihi konstelasyonlardan açıklanabilir.

Haritanın daha sonra Heinrich Bünting'in eserlerinde azaltılmış benimsemeleri.

Europa Regina. 16th century maps of Europe in the form of a queen

Belgeo, 3-4 | 2008 15.

(1587ff.) ve Sebastian Münster (1588ff.) basit bir didaktik amaç uğruna siyasi arka planları kaybetmiştir. 1587'de Matthias Quad (1557–1613) tarafından Köln yayıncısı Johann Bussemacher için tasarlanan ve gravürü yapılan başka bir kopya vardı. Bu, Düşük Ren bölgesindeki çağdaş savaflara kendi köklerini buluyordu.

L'article apporte un nouvel éclairage et de nouvelles données sur un groupe particulier de cartes anthropomorphiques du XVI e siècle. S'inspirant du mythe antique de la princesse phénicienne Europe, ces cartes montrent l'Europe avec les contours d'une figure féminine. La

version archétype (Paris, 1537) fut créée par Johannes Putsch (1516-1542), un poète et courtisan tyrolien. Un poème d'accompagnement illustre les origines de ce symbolisme en politique contemporaine. La carte est une glorification de la Maison de Habsbourg, et exprime un espoir de paix. De nombreux détails singuliers peuvent être expliqués à partir de constellations historiques.

Daha sonra, Heinrich Bünting (1587ff.) ve Sebastian Münster (1588ff.)'in bazı eserlerinde haritanın küçültülmüş temsilleri siyasi bağlamdan uzaklaşarak basit bir didaktik hedefe yönelmiştir. 1587'de Matthias Quad (1557-1613) tarafından Köln'ün Bussemacher yayıncısı için çizilen ve gravürü yapılan başka bir kopya vardı. Bu, Düşük Ren bölgesindeki çağdaş savaşlardan kaynaklanıyordu.

INDEXAnahtar kelimeler: Avrupa, Johannes Putsch, Charles V, antropomorfik harita, mnemonik harita, siyasi kartografi

KEYWORDSEurope, Johannes Putsch, Charles V, anthropomorphic map, mnemonic map, political cartography

AUTHORPETER MEURER Rochusstrasse 41, D-52525 Heinsberg, Petermeurer@online.de

Europa Regina. 16th century maps of Europe in the form of a queen Belgeo, 3-4 | 2008
16.

KAYNAKÇA

- ARENTZEN J.-G. (1984), *Imago Mundi cartographica. Studien zur Bildlichkeit mittelalterlicher Weltund Ökumenekarten unter besonderer Berücksichtigung des Zusammenwirkens von Text und Bild*, Münih, Fink.
- DE RIDDER-SYMOENS H. (1980), *Les livres des procureurs de la nation germanique de l'ancienne université d'Orléans. cilt 1: Premier livre des procureurs (1444–1546)*, Leyden, Brill.
- GESNER K. (1545), *Bibliotheca universalis, sive Catalogus omnium scriptorum locupletissimus, in tribus linguis Latina, Graeca et Hebraica, extantium et non extantium, veterum et recentiorum*, Zürich, Froschauer.
- GESNER K. (1548), *Pandectarum sive partitionem universalium ... libri XXI*, Zürich, Froschauer.
- HILL G. (1978). *Cartographical Curiosities*, Londra, British Library Board.
- JAX K. (1938), "Johannes Putschius. Ein Tiroler Heimatdichter (1516–1542)", *Veröffentlichungen des Museums Ferdinandeum*, 18, s. 334–347.
- KARROW R. W. (1993), *Mapmakers of the Sixteenth Century and Their Maps. Bio-Bibliographies of the Cartographers of Abraham Ortelius, 1570*, Chicago, Speculum Orbis Press.
- MEURER P. H. (1984), *Einzelkarten des Matthias Quad (1557-1613)*, Mönchengladbach, Stadtarchiv.
- MEURER P. H. (1988), *Atlantes Colonienses. Die Kölner Schule der Atlaskartographie 1570-1610*, Bad Neustadt an der Saale, Pfaehler.
- MEURER P. H. (1991), *Fontes cartographici Orteliani. Das "Theatrum Orbis Terrarum" von Abraham Ortelius und seine Kartenquellen*, Weinheim, VCH-Acta humaniora.
- VAN DER HEIJDEN H. A. M. (1992), *De oudste gedrukte kaarten van Europa*, Alphen aan den Rijn, Canaletto.

VAN DER HEIJDEN H. A. M. (2001), "Heinrich Büntings Itinerarium Sacrae Scripturae, 1581. Ein Kapitel der biblischen Geographie", *Cartographica Helvetica*, 23, s. 5–14.

VAN DER HEIJDEN H. A. M. (2006), *Leo Belgicus. An illustrated and annotated cartobibliography (Revised second edition)*, Alphen aan den Rijn, Canaletto.

VON EITZING M. (1583), *De Leone Belgico, eiusque topographica atque historica descriptione liber*, Köln, Gottfried van Kempen.

WALLIS H. M. ve ROBINSON A. H. (1987), *Cartographical Innovations. An International Handbook of Mapping Terms to 1900*, Tring, Map Collector Publications.

WODITSCHKA M. (1974), "Johannes Putsch (1516–1542)", *Amtsblatt der Landeshauptstadt Innsbruck* 7, 37, Temmuz 1974, s. 16.

Kaynaklar: Avrupa Tarihi Norman Davies Kraliçe Europa

İstock

Google earth

Qeen Europa map

Electronic version URL: <http://journals.openedition.org/belgeo/7711>

DOI: 10.4000/belgeo.7711 ISSN: 2294-9135